

ДО
Г-Н ЙОЛАНТ ЙОРДАНОВ
НАЧАЛНИК НА ЗАТВОРА В ГР.
СОФИЯ
1309 София
бул. "Ген. Н. Столетов" № 21

Относно: Жалба №9588/2016г. до омбудсмана на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЙОРДАНОВ,

По жалба на лишения от свобода Ивайло Зартов срещу решение на Комисия по чл.73 от ЗИНЗС извърших проверка по протокол №06 от 16 и 17.11.2016г., при която се установи следното:

Предложени са 25 лишени от свобода за условно предсрочно освобождаване, а на 11 е отказано предложение. Мотивите за отказа за г-н Зартов са:

"След обсъждане на изготвеното предложение и проведено гласуване, не бе постигнато единодушие сред членовете на Комисията.

С оглед становището на членовете на КИН, след обстоен анализ на съдържащите се в досието на лишения от свобода материали, Комисията счете, че макар и да са изпълнени формално предпоставките на чл.70 от НК, е необходимо лицето да затвърди показаното до момента позитивно поведение. Мнозинството от членовете на КИН смятат, че следва да бъде изпълнена в цялост разпоредбата на чл.36 от НК, а именно да се поправи и превъзпита осъдения към спазване на законите и добрите нрави, тъй като същият към момента не признава вина за извършеното деяние. Към настоящият момент е налице все още висок остатък от неизтърпяната част от наказанието. Комисията счете за необходимо да се съобрази и с факта, че по отношение на същия съдът е постановил два пъти отказ за условно-предсрочно освобождаване, с оглед на което се съобразява и с мотивите на съда в тази насока, подкрепени в заседанието на КИН и от прокурора, осъществяващ надзор за законност в затвора в гр. София. Необходимо е, не на последно място, да бъде извършено по-задълбочено изследване при проследяване на психологическия статус на лицето. КИН счете, че към момента не са изпълнени в цялост целите на наложеното наказание и е необходимо да бъде продължена корекционната дейност с осъденото лице в тази насока. Предвид горните мотиви КИН не прие направеното предложение"

И в двата протокола от съдебни заседания, г-н Зартов се признава за виновен в съдебна зала. Очевидно това решение на комисията не съответства на предходните две, а и на данни от заявления на г-н Зартов в съдебна зала.

Видно от приложените към жалбата протоколни определения на СГС от 31.03.2016г. и 28.07.2016г. съдът е обсъждал и мотивирал решението си с несъотносими към случая факти и обстоятелства, като: „Остатъкът от изтърпяване на наказанието е изключително висок, а самото естество на престъпната проява налага все още пребиваване на осъденото лице в пенитенциарно заведение“. „Съдът приема, че извършеното деяние е с изключителна висока степен на обществена опасност. Също така остатъкът е достатъчно висок".

В първото определение съдът не е отчетел намаляване на присъдата във връзка с положен труд и определя изтърпяване на наказанието с остатък в размер на 3г., 4м. и 11 дни, които са отчетени във второто определение с остатък 2г., 11м. и 3 дни. Нито обществената опасност, нито остатъкът са от значение в случая. Съобразно чл.70 от НК, съдът е следвал да обсъди поправяне и превъзпитание и доказателствата указващи настъпване на тези обстоятелства. Остатъкът за изтърпяване на наказанието в случая не може да се оценява като „висок“ или „достатъчно висок“.

В тази връзка е Постановление №7 от 27.06.1975г., ПЛЕНУМ НА ВС - „1. Обръща внимание на съдилищата да повишат активността си при решаването на въпроса за условното предсрочно освобождаване, като изискват от ръководствата на затворите сведенията за предлаганите за условно предсрочно освобождаване лица да съдържат изчерпателни данни относно законните предпоставки:

а) изтърпяно ли е фактически не по-малко от половината от наложеното наказание, а когато лишаването от свобода е наложено като алтернатива или в замяна на смъртно наказание не по-малко от две трети от него; не се ли касае за опасен рецидив и по отношение на лицето не е ли постановявано преди това условно предсрочно освобождаване и не е ли реабилитирано;

б) осъденият показвал ли е чрез примерно поведение и честно отношение към труда, че се е поправил.

Констатацията, че предлаганият за условно предсрочно освобождаване осъден е показал примерно поведение, следва да се основава на данни за съзнателно и активно положително отношение към режимните изисквания, вътрешен ред, дисциплината и законността, а за честното му отношение към труда полага ли редовно общественополезен труд, чувства ли труда като свое морално задължение, какво е отношението му към социалистическата собственост и др.

При разглеждане на предложенията за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на наказание съдът, когато това е необходимо, може да събира и други доказателства извън приложените към преписката такива".

При направената проверка относно оценката на риска в сравнение с другите предложени за условно предсрочно освобождаване се оказва, че след като е отхвърлен Зартов, то преобладаващата част от предложените би следвало да отпадна, т поради налични по-високи оценки на риска.

Комисията по чл.73 от ЗИНЗС не би следвало да отчита такива решения на съда, нито да се влияе от прокурора, който присъства на заседанието и би следвало отново да предложи лишения от свобода. Очевидно се е стигнало до неправомерна намеса на съдебната власт в изпълнителната. Както комисията, така и прокуратурата е била в предходните си две становища на принципно правилна позиция. Този случай показва, че е необходимо обучение на съдии относно оценките на риска и тяхното значение в решенията на Комисията. Комитетът през 2014г. препоръча на българските власти да изменят законодателството с оглед предвиждането на условно освобождаване (условно предсрочно освобождаване) за всички затворници с доживотни присъди, като се направи преценка дали представляват обществена опасност, въз основа на индивидуална оценка на риска.

В случая е допуснато нарушение на чл.55, ал.5 от ППЗИНС изискващ решенията и предложенията на Комисията да се мотивират въз основа на оценка на риска от рецидив и сериозни вреди и профила на нуждите в хода на пенитенциарното третиране.

Ето защо на основание чл.19, ал.1, т.4 от Закона за омбудсмана се обръщам към Вас с препоръка да разгледате отново предложението за предсрочно условно освобождаване на лишения от свобода Явор Зартов на база оценка на риска, ведно с останалите доказателства за неговото поправяне и превъзпитание съобразно чл.70 от НК и чл.55, ал.5 от ППЗИНС.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ